

Załącznik

do Uchwały Nr XXII/437/12

Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej

z dnia 17 grudnia 2012 r.

**Gminny Program
Przeciwdziałania Narkomanii
na rok 2013**

**DĄBROWA
GÓRNICZA**

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2013 dla Dąbrowy Górniczej

Spis treści

strona

I	Wprowadzenie	3
II	Zasoby	5
III	Grupa docelowa	5
IV	Priorytety, cele, zadania	5
V	Obszary i kierunki działań	7
VI	Planowane działania	7
VII	System monitoringu i ewaluacji Programu	11
VIII	Zasady finansowania Programu	11

I. Wprowadzenie

Podstawą prawną planowania i realizacji zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485, z późn. zm.), która w art. 10 ust. 1 określa obowiązek organów jednostek samorządu terytorialnego (gminy) w zakresie podejmowania działań zmierzających do ograniczania zjawiska narkomanii oraz związanych z tym problemów i wspierania wszelkich przedsięwzięć różnych instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

W szczególności zadania te obejmują:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów narkomanii;
5. Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego

Realizacja w/w zadań, zgodnie z ustawowym umocowaniem, spoczywa na organach administracji rządowej i jednostkach samorządu terytorialnego. Zadania te są ujęte w postaci Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalanego corocznie przez radę gminy i stanowią część strategii rozwiązywania problemów społecznych. Okoliczność ta nakazuje opierać planowane w nim działania na lokalnych realiach finansowych określonych w przyjętym na dany rok budżecie miasta, na istniejącej infrastrukturze instytucji, organizacji i podmiotów, które w okresie danego roku są w stanie zapewnić realizację przyjętych zadań i priorytetów.

Przeciwdziałanie narkomanii, zgodnie z art. 2 ust.1 w/w ustawy, realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w tym m. in. poprzez:

- działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;
- ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych;
- zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2013 rok, stanowi kontynuację działań podejmowanych od kilku lat, które są zgodne zarówno z kierunkami zawartymi w Ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, jak i Rozporządzeniem w sprawie Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016 oraz ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Dąbrowy Górniczej na lata 2011-2015, a także Gminnym Programem Wspierania Rodziny w Dąbrowie Górniczej na lata 2012-2014 w obszarze profilaktyki i przeciwdziałaniu uzależnieniom.

Ponadto, Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2013 rok opracowany został na podstawie sporządzonej w 2012 roku lokalnej diagnozy w zakresie zagrożeń patologiami społecznymi na terenie Dąbrowy Górniczej, wykonywanej systematycznie co dwa lata oraz propozycji zadań pochodzących od instytucji, organizacji pozarządowych i innych podmiotów

prowadzących działalność pożytku publicznego, zaangażowanych w sprawy związane z rozwiązywaniem problemów narkomanii.

W związku z powyższym kontynuowane będą dotychczasowe działania profilaktyczne, edukacyjne i informacyjne skierowane szczególnie do dzieci i młodzieży, a także do rodziców, opiekunów i wychowawców. Stanowią one alternatywną formę spędzania wolnego czasu bez narkotyków i innych używek.

Należy również zaznaczyć, że znaczna część zaplanowanych zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii będzie realizowana łącznie z zadaniami dotyczącymi przeciwdziałania alkoholizmowi, w tym szczególnie w obszarze działań profilaktycznych, promocji zdrowego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania wolnego czasu bez alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, zaplanowanymi do realizacji w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 rok.

Ponadto, poza działaniami profilaktycznymi skierowanymi bezpośrednio do dzieci i młodzieży, konieczne jest podejmowanie zintegrowanych działań polegających na: po pierwsze – budowaniu wspierającej więzi z dziećmi (to główny czynnik chroniący), a po drugie – wczesnym rozpoznaniu tych zagrożeń i konstruktywnej reakcji ograniczającej i eliminującej zachowania ryzykowne na przyszłość.

Istotne jest także nie tylko zróżnicowanie działań profilaktycznych, ale i oferowanie oraz zapewnienie różnorodnych form pomocowych, dotyczących terapii i rehabilitacji osób już uzależnionych lub zagrożonych takim uzależnieniem, a także realizacja programów wspierających dla osób współuzależnionych z ich najbliższego otoczenia.

W ramach planowanych działań profilaktycznych uwzględniono poniższe zagadnienia:

- Podejmowanie inicjatyw mających na celu przeciwdziałanie wzrostowi liczby przypadków używania różnych substancji psychoaktywnych, w tym leków i środków o działaniu odurzającym, psychotropowym, dostępnych zarówno na receptę, jak i bez recepty oraz niektórych ziół i kropli na katar czy przeciwkaszlowych, substancji wziewnych - klejów, rozpuszczalników, farb, lakierów itp., a także przeciwdziałanie pierwszym eksperymentom z tymi substancjami wśród dzieci i młodzieży.
- Organizowanie różnorodnych form profilaktyki uzależnień skierowanych do dzieci i młodzieży oraz programów promocji zdrowego stylu życia i aktywności sportowej w celu zminimalizowania szkód społecznych spowodowanych stosowaniem środków psychoaktywnych (np. absencji w szkole, problemów z nauką i otoczeniem, upośledzenia czynności poznawczych, demoralizacji, patologii, zjawisku przemocy, przestępczości, wypadkowości, utraty zdrowia, dysfunkcji rodziny, a także rosnącej liczby poważnych zatrueć substancjami psychoaktywnymi).
- Prowadzenie działań skierowanych zarówno do młodego pokolenia, jak i do rodziców, opiekunów i wychowawców, mających na celu wzrost społecznej świadomości, poprzez edukację i informację publiczną o problematyce uzależnień nie tylko od narkotyków ale też od innych w/w substancji psychoaktywnych.

Działania zaproponowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2013 rok nastawione są głównie na ciągłe zwiększanie świadomości społecznej wśród mieszkańców, poprzez promowanie zdrowego stylu życia oraz prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień oraz wynikających z tego konsekwencji i szkód zdrowotnych i społecznych. Działania te, są kierowane przede wszystkim do dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem przeciwdziałania pierwszym eksperymentom z substancjami psychoaktywnymi. W planowanych działaniach dużo uwagi poświęcono na bieżącą i efektywną współpracę i wymianę informacji pomiędzy różnymi instytucjami, organizacjami i jednostkami działającymi oraz interdyscyplinarne podejście w celu rozwiązywania problemów dotyczących uzależnień.

II. Zasoby

Realizatorami i współrealizatorami zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2013 rok są:

1. NS ZOZ Przychodnia Merkury Sp. z o. o. Poradnia dla Osób Uzależnionych od Alkoholu, Dąbrowa Górnicza, ul. Adamieckiego 13
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Dąbrowa Górnicza, ul. Skibińskiego 1
3. Komenda Miejska Policji, Dąbrowa Górnicza, ul. Piłsudskiego 11
4. Straż Miejska, Dąbrowa Górnicza, ul. Graniczna 21
5. Sąd Rejonowy, w tym Kuratorska Służba Sądowa, Dąbrowa Górnicza, ul. Graniczna 21
6. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Dąbrowa Górnicza, ul. Graniczna 21
7. Pałac Kultury Zagłębia, Dąbrowa Górnicza, ul. Plac Wolności 1
8. Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza, Dąbrowa Górnicza, ul. Szpitalna 13
9. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Dąbrowa Górnicza, ul. 3-go Maja 22
10. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, Będzin, ul. Kościuszki 58
11. Pozostałe jednostki organizacyjne oraz wydziały Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej
12. Szkoły, placówki oświatowe i kulturalne
13. Lokalne instytucje oraz organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty wyłonione w wyniku otwartych konkursów ofert, zajmujące się problematyką uzależnień

III. Grupa docelowa

Adresatami programu są wszyscy mieszkańcy Dąbrowy Górniczej, a w szczególności:

- dzieci i młodzież szkolna
- rodziny osób z problemem uzależnień
- osoby uzależnione od narkotyków i substancji psychoaktywnych lub zagrożone uzależnieniem

IV. Priorytety, cele, zadania

Priorytetem jest poprawa stanu zdrowia mieszkańców Dąbrowy Górniczej poprzez przeciwdziałanie uzależnieniom od narkotyków oraz substancji psychoaktywnych, ograniczanie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem tych uzależnień oraz nieustanne podnoszenie społecznej świadomości i wiedzy na temat szkód powodowanych przez narkotyki i inne substancje psychoaktywne oraz konsekwencji zdrowotnych, społecznych i finansowych dla jednostek, rodzin i całej społeczności.

Cel strategiczny (główny):

Zapobieganie powstawaniu nowych i ograniczanie już istniejących problemów związanych z używaniem narkotyków i innych środków psychoaktywnych, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży.

Osiągnięcie wyznaczonego celu strategicznego możliwe będzie poprzez realizację celów szczegółowych, w oparciu o zadania określone w/w ustawą, z uwzględnieniem lokalnych priorytetów oraz obszarów działań, a także grup docelowych, do których działania te są kierowane:

Zadanie I*:

** większość działań w tym obszarze realizowanych jest łącznie z działaniami zawartymi w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 rok, a finansowanych proporcjonalnie do natężenia lokalnych problemów i przeznaczonych na ten cel środków.*

Zwiększanie społecznej świadomości wśród mieszkańców, poprzez promowanie zdrowego stylu

życia oraz prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień oraz wynikających z tego konsekwencji, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, w tym przeciwdziałanie pierwszym eksperymentom z substancjami psychoaktywnymi

Cele operacyjne (szczegółowe):

- 1) *Zwiększać społeczną świadomość wśród mieszkańców, poprzez promowanie zdrowego stylu życia oraz prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, a także ograniczać i zapobiegać występowaniu ryzykownych skutków stosowania środków psychoaktywnych nie tylko przez osoby dorosłe, ale przede wszystkim przez dzieci i młodzież, w tym również przeciwdziałać pierwszym eksperymentom z tymi środkami.*
- 2) *Stwarzać dzieciom i młodzieży możliwości dokonywania zdrowych wyborów życiowych bez alkoholu i innych używek, w tym m. in. zapewniać alternatywne formy spędzania wolnego czasu oraz umożliwiać zdobywanie umiejętności asertywnego zachowania.*
- 3) *Umożliwiać personelowi pracującemu w obszarze uzależnień podnoszenie kwalifikacji oraz umiejętności specjalistycznych niezbędnych do realizacji zadań..*
- 4) *Zabezpieczać niezbędne do realizacji zadań warunki lokalowe, techniczne i materiałowe.*

Zadanie II*:

**większość działań w tym obszarze realizowanych jest łącznie z działaniami zawartymi w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 rok, a finansowanych proporcjonalnie do natężenia lokalnych problemów i przeznaczonych na ten cel środków*

Podnoszenie skuteczności działań instytucji, organizacji pozarządowych, ruchów samopomocowych i osób fizycznych, poprzez współpracę i wspomaganie ich działalności w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz rozwiązywania problemów uzależnień.

Cel operacyjny (szczegółowy):

Podnosić skuteczność działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, promujących inicjatywy służące zapobieganiu lub ograniczaniu szkód powodowanych przez narkotyki i inne substancje psychoaktywne, poprzez rozwijanie współpracy, wspieranie i wspomaganie ich działalności.

Zadanie III*:

**większość działań w tym obszarze realizowanych jest łącznie z działaniami zawartymi w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 rok, a finansowanych proporcjonalnie do natężenia lokalnych problemów i przeznaczonych na ten cel środków*

Udzielanie rodzinom, w których występują uzależnienia od narkotyków lub innych środków psychoaktywnych, właściwej i skutecznej pomocy psychospołecznej i prawnej, w tym ochrony przed przemocą w rodzinie.

Cel operacyjny (szczegółowy):

Zwiększać dostępność i skuteczność działań informacyjno-prawnych, pomocowych i terapeutycznych dla członków rodzin, w których występuje problem uzależnień oraz procedur interwencyjno-korekcyjnych wobec osób stosujących substancje psychoaktywne.

Zadanie IV*:

**większość działań w tym obszarze realizowanych jest łącznie z działaniami zawartymi w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 rok, a finansowanych proporcjonalnie do natężenia lokalnych problemów i przeznaczonych na ten cel środków*

Zapewnianie właściwej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym lub zagrożonym uzależnieniem od substancji psychoaktywnych.

Cel operacyjny (szczegółowy):

Zapewniać dostępność pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od substancji psychoaktywnych w oparciu o najnowsze strategie i metody.

V. Obszary i kierunki działań

Powyższe cele będą realizowane w następujących obszarach:

- 1) **Profilaktyki i edukacji publicznej**, w tym:
 - **profilaktyki uniwersalnej** - adresowanej do całej populacji
 - **profilaktyki selektywnej** - adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z piciem alkoholu, np. dzieci z rodzin z problemem alkoholowym
 - **profilaktyki wskazującej, tzw. profilaktyki ograniczania szkód** - skierowanej do grup lub osób szczególnie zagrożonych rozwojem uzależnienia lub wystąpienia innych problemów, np. osób pijących ryzykownie - szkodliwie
- 2) **Terapii, leczenia i rehabilitacji** adresowanej do osób wymagających specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem od substancji psychoaktywnych
- 3) **Pomocy psychospołecznej i prawnej**

CEL GŁÓWNY:

ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU NOWYCH I OGRANICZANIE JUŻ ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z UŻYWANIEM NARKOTYKÓW I INNYCH ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH, ZWŁASZCZA WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY.

Zadanie I: Zwiększanie społecznej świadomości wśród mieszkańców, poprzez promowanie zdrowego stylu życia i prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień oraz związanych z tym konsekwencji zdrowotnych, społecznych i finansowych, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, w tym przeciwdziałanie pierwszym eksperymentom z tymi środkami.

Cel szczegółowy 1: Zwiększać społeczną świadomość wśród mieszkańców, poprzez promowanie zdrowego stylu życia oraz prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, a także ograniczać i zapobiegać występowaniu ryzykownych skutków stosowania środków psychoaktywnych nie tylko przez osoby dorosłe, ale przede wszystkim przez dzieci i młodzież, w tym również przeciwdziałać pierwszym eksperymentom z tymi środkami.

Lp.	Planowane działania <i>(większość działań w tym obszarze realizowanych jest łącznie z działaniami zawartymi w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 rok; a finansowanych proporcjonalnie do natężenia lokalnych problemów i przeznaczonych na ten cel środków).</i>	Wskaźniki osiągnięcia celu	Planowani realizatorzy
1.	<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjno-edukacyjnej i rozpowszechnianie wiedzy w zakresie szkód powodowanych przez narkotyki i inne substancje psychoaktywne, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ finansowanie/dofinansowanie, wydawanie i dystrybucja wśród różnych grup adresatów materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących profilaktyki i problematyki uzależnień i zdrowego stylu życia bez nałogów i używek, gdzie i kiedy szukać pomocy, wykazu instytucji w mieście niosących właściwą pomoc itp... ➢ organizowanie, współorganizowanie oraz przystępowanie do ogólnopolskich, regionalnych oraz lokalnych kampanii, akcji, festynów, imprez, konferencji, spotkań, konkursów itp... 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ilość i forma przeprowadzonych działań ■ ilość i forma rozprowadzonych materiałów ■ ilość i zasięg akcji/kampanii ■ liczba uczestników 	<p>WZA, PKZ, CSiR, WO, szkoły, MBP, Policja, Straż Miejska, MOPS, placówki ochrony zdrowia, Punkt ds Uzależnień od Narkotyków i Konsult.-Inform. oraz zainteresowane instytucje i organizacje pozarządowe</p> <p><u>termin realizacji: cały rok</u></p>

Cel szczegółowy 2: Stwarzać dzieciom i młodzieży możliwości dokonywania zdrowych wyborów życiowych bez alkoholu i innych używek, w tym m. in. zapewniać alternatywne formy spędzania wolnego czasu oraz umożliwiać zdobywanie umiejętności asertywnego zachowania.

Lp.	Planowane działania <i>(większość działań w tym obszarze realizowanych jest łącznie z działaniami zawartymi w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 rok; a finansowanych proporcjonalnie do natężenia lokalnych problemów i przeznaczonych na ten cel środków)</i>	Wskaźniki osiągnięcia celu	Planowani realizatorzy
1.	<p>Organizowanie/współorganizowanie i dofinansowanie różnych form wspierania działań skierowanych do dzieci i młodzieży (w pierwszej kolejności dla dzieci i młodzieży żyjących w najbliższym otoczeniu osób uzależnionych oraz w rodzinach dotkniętych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym), jako alternatywy spędzania wolnego czasu bez używek i alkoholu, w tym m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ konkursów, olimpiad, happeningów, imprez kulturalnych, sportowych, itp... ➢ programów i warsztatów profilaktycznych, pozalekcyjnych zajęć sportowo-, rekreacyjno- i artystyczno-profilaktycznych oraz innych form oddziaływań oraz inicjatyw profilaktycznych i wychowawczo-terapeutycznych 	<ul style="list-style-type: none"> ■ liczba uczestników programów/warsztatów ■ ilość szkół i innych placówek, w których zorganizowano programy/warsztaty 	<p>WZA, WO, szkoły, PPP, MBP, MOPS, MOPT, PKZ, CSiR oraz inne zainteresowane instytucje i organizacje pozarządowe</p> <p><u>termin realizacji: cały rok</u></p>

Cel szczegółowy 3: Umożliwiać personelowi pracującemu w obszarze uzależnień podnoszenie kwalifikacji oraz umiejętności specjalistycznych niezbędnych do realizacji zadań.

Lp.	Planowane działania (większość działań w tym obszarze realizowanych jest łącznie z działaniami zawartymi w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 rok; a finansowanych proporcjonalnie do natężenia lokalnych problemów i przeznaczonych na ten cel środków)	Wskaźniki osiągnięcia celu	Planowani realizatorzy
1.	Umożliwienie personelowi pracującemu w obszarze uzależnień podnoszenia kwalifikacji zawodowych, udziału w szkoleniach, kursach lub konferencjach specjalistycznych w zakresie specjalistycznej interdyscyplinarnej pracy profilaktycznej i pomocowej z dziećmi i młodzieżą oraz osobami dorosłymi.	<ul style="list-style-type: none"> liczba uczestników szkolenia/kursu ilość szkoleń/kursów 	WZA, zainteresowane instytucje i osoby <u>termin realizacji: cały rok</u>

Cel szczegółowy 4: Zabezpieczać niezbędne do realizacji zadań warunki lokalowe, techniczne i materiałowe.

Lp.	Planowane działania (większość działań w tym obszarze realizowanych jest łącznie z działaniami zawartymi w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 rok; a finansowanych proporcjonalnie do natężenia lokalnych problemów i przeznaczonych na ten cel środków)	Wskaźniki osiągnięcia celu	Planowani realizatorzy
1.	Organizowanie i tworzenie warunków do realizacji zajęć pozalekcyjnych i/lub programów sportowo-profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.	ilość i rodzaj podjętych działań dot. Działu 851 i Rozdziału 85153	Urząd Miejski <u>termin realizacji: cały rok</u>
2.	Doposażenie Punktu ds Uzależnienia od Narkotyków (finansowanie lub dofinansowanie zakupów) w sprzęt, materiały i pomoce, niezbędne do jego prawidłowego funkcjonowania.		

Zadanie II: Podnoszenie skuteczności działań instytucji, organizacji pozarządowych, ruchów samopomocowych i osób fizycznych, poprzez współpracę i wspomaganie ich działalności w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz rozwiązywania problemów uzależnień.

Cel szczegółowy: Podnosić skuteczność działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, promujących inicjatywy służące zapobieganiu lub ograniczaniu szkód powodowanych przez narkotyki i inne substancje psychoaktywne, poprzez rozwijanie współpracy, wspieranie i wspomaganie ich działalności.

Lp.	Planowane działania (większość działań w tym obszarze realizowanych jest łącznie z działaniami zawartymi w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 rok; a finansowanych proporcjonalnie do natężenia lokalnych problemów i przeznaczonych na ten cel środków)	Wskaźniki osiągnięcia celu	Planowani realizatorzy
1.	<p>Współpraca różnych instytucji, stowarzyszeń, klubów, organizacji pozarządowych w ramach wspólnych akcji i działań dotyczących profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> współpraca/współorganizowanie różnych konferencji prelekcji, pogadanek i spotkań, w celach informacyjno-edukacyjnych, wymiany doświadczeń oraz integracji osób działających w obszarze zapobiegania uzależnieniom oraz związanej z tymi zjawiskami przemocy w rodzinie oraz przekazywanie i wymiana materiałów informacyjno-edukacyjnych współpraca z Policją, Strażą Miejską, MOPS oraz innymi instytucjami przy inicjowaniu i prowadzeniu działań sprzyjających ograniczaniu zagrożeń patologiami społecznymi oraz eliminowaniu, w związku z tym, niekorzystnych czynników wpływających na obniżenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców, współorganizowanie akcji i kampanii informacyjno-edukacyjnych, poradnictwa prawnego oraz pomocy psychologicznej i terapeutycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> liczba organizacji/jednostek zaangażowanych oraz forma zaangażowania/wsparcia ilość i forma przekazanych środków ilość, rodzaj i forma współpracy 	WZA, NGO, Policja, Straż Miejska, MOPS, WO, szkoły i placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, MOPT, CSiR, PKZ, MBP, PPP, Kuratorska Służba Sądowa oraz inne zainteresowane jednostki i osoby <u>termin realizacji: cały rok</u>

Zadanie III: Udzielanie rodzinom, w których występują uzależnienia od narkotyków lub innych środków psychoaktywnych, właściwej i skutecznej pomocy psychospołecznej i prawnej, w tym ochrony przed przemocą w rodzinie.

Cel szczegółowy: Zwiększać dostępność i skuteczność działań informacyjno-prawnych, pomocowych i terapeutycznych dla rodzin, w których występuje problem uzależnień oraz procedur interwencyjno-korekcyjnych wobec osób stosujących substancje psychoaktywne.

Lp.	Planowane działania (większość działań w tym obszarze realizowanych jest łącznie z działaniami zawartymi w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 rok; a finansowanych proporcjonalnie do natężenia lokalnych problemów i przeznaczonych na ten cel środków)	Wskaźniki osiągnięcia celu	Planowani realizatorzy
1.	Kontynuowanie działalności Miejskiego Telefonu Zaufania, Punktu ds Uzależnienia od Narkotyków oraz Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego, których zadaniem jest bezpłatne udzielanie wsparcia, informacji, pierwszej pomocy, porad psychologicznych i prawnych oraz motywowania i kierowania osób uzależnionych oraz współuzależnionych do określonych placówek pomocowych i leczenia specjalistycznego.	<ul style="list-style-type: none"> ilość udzielanych porad liczba uczestników programów/form pomocy ilość programów/form pomocy ilość zatrudnionych specjalistów ilość placówek prowadzących programy/pracownie/projekty ilość programów/pracowni /projektów 	WZA, NGO, MOPS, PP-P, placówki ochrony zdrowia oraz inne zainteresowane instytucje i jednostki <u>termin realizacji: cały rok</u>
2.	Współorganizowanie i organizowanie różnych form pomocy psychologicznej, w tym m. in. programów psychoterapeutycznych dla członków rodzin z problemem uzależnień lub zagrożonych uzależnieniem.		
3.	Tworzenie oferty pomocowej poprzez kontynuowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, zajmującymi się m. in. aktywizacją środowisk lokalnych na rzecz integracji społecznej osób uzależnionych i ich rodzin, w tym m. in.: udzielanie porad prawnych w zakresie przeciwdziałania narkomanii i rozwiązywania problemów alkoholowych.		

Zadanie IV: Zapewnianie właściwej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym lub zagrożonym uzależnieniem od substancji psychoaktywnych

Cel szczegółowy: Zapewniać dostępność pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem od substancji psychoaktywnych w oparciu o najnowsze strategie i metody.

Lp.	Planowane działania (większość działań w tym obszarze realizowanych jest łącznie z działaniami zawartymi w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 rok; a finansowanych proporcjonalnie do natężenia lokalnych problemów i przeznaczonych na ten cel środków)	Wskaźniki osiągnięcia celu	Planowani realizatorzy
1.	Wspieranie działań i współpraca z Poradnią dla Osób Uzależnionych od Alkoholu NS ZOZ Przychodni „Merkury” poprzez: <ul style="list-style-type: none"> umożliwienie personelowi podnoszenie kwalifikacji zawodowych i dostęp do najnowszych metod i osiągnięć terapeutycznych oraz bieżące uzupełnianie poradnianej biblioteki dla terapeutów i pacjentów w nowości wydawnicze i materiały informacyjno-edukacyjne dotyczące tematyki uzależnień. prowadzenie właściwych programów, warsztatów i treningów psychoterapeutycznych <u>osobom z uzależnieniem krzyżowym, tj. uzależnieniem od alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych.</u> 	<ul style="list-style-type: none"> liczba uczestników szkoleń/kursów ilość i forma szkoleń/kursów liczba uczestników/pacjentów uzależnionych, korzystających z programów liczba uczestników programów pomocowych, ilość i forma pomocy ilość i rodzaj rozprawdzonych materiałów 	WZA, NGO, PP-P, MOPS placówki ochrony zdrowia oraz inne zainteresowane instytucje i osoby <u>termin realizacji: cały rok</u>
2.	Wspieranie działań dotyczących współpracy pomiędzy Oddziałem Psychiatrycznym Szpitala Specjalistycznego im. Sz. Starkiewicza, a Poradnią dla Osób Uzależnionych od Alkoholu NS ZOZ Przychodni „Merkury” w celu kontynuacji terapii i pomocy rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych.		
3.	Wspieranie działalności organizacji pozarządowych oraz innych placówek podległych gminie, realizujących programy pomocy psychologicznej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.		
4.	Zaopatrywanie Punktu ds Uzależnień od Narkotyków w literaturę fachową, prenumeratę czasopism specjalistycznych, które są cennymi narzędziami zwiększania kompetencji osób zaangażowanych w rozwiązywanie problemów uzależnień.		

VII. System monitoringu i ewaluacji Programu

- 1) Koordynację, monitorowanie oraz ewaluację realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2013 prowadzi Wydział Zdrowia, Polityki Społecznej i Aktywizacji Zawodowej Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej.
- 2) Monitoring i ewaluacja realizacji zadań Programu prowadzony będzie poprzez badanie określonych wskaźników osiągnięcia celów, których wyniki zawarte będą w:
 - sprawozdaniach wewnętrznych
 - sprawozdaniach zewnętrznych Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego.

VIII. Zasady finansowania Programu

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2013 finansowana będzie w oparciu o wydzielenie środków uzyskanych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, na podstawie przepisów *Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, z późn. zm.) przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 rok oraz przepisów *Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii* (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485, z późn. zm.), a także w oparciu o środki własne innych instytucji, organizacji i stowarzyszeń współpracujących przy realizacji zadań Programu.

Koszty realizacji zadań Programu ujęto w planach budżetowych na 2013 rok:

Dział: 851 - Ochrona zdrowia,

Rozdział: 85153 – Zwalczanie narkomanii

Dysponentem w/w środków, głównym koordynatorem oraz współrealizatorem Programu jest Wydział Zdrowia, Polityki Społecznej i Aktywizacji Zawodowej Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej.